

Skillnader mellan Kortperiodisk sysselsättningsstatistik (KS) och Anställningar (ANST)

Kortperiodisk sysselsättningsstatistik (KS) har fram till referensperioden kvartal 4 år 2023 redovisat statistik över arbetsmarknaden. Statistiken var en urvalsundersökning som beskrev nivåer och förändringar av antalet anställda på arbetsmarknaden. Information fanns även om personalomsättning och sjukfrånvaro. Anställningar (ANST) är en ny registerbaserad statistik som från referensperioden 2024 ersätter KS och redovisar månatligen arbetsmarknadens sysselsättningsuppgifter fördelat på kön, sektor, näringsgren och region. Syftet med statistiken är att belysa nivå och utveckling av mått kopplade till arbetsmarknaden. Statistiken används bland annat för prognoser av konjunkturläget, samt ingår i den Europeiska unionens arbetsmarknadsstatistik. Denna statistik finns från och med referensperioden januari 2020.

Syftet med ANST är att skapa en registerbaserad statistik som i så stor utsträckning som möjligt motsvarar KS, samtidigt som den ger användaren ny och mer aktuell information för djupare förståelse av arbetsmarknaden. Övergången från KS till ANST har dock medfört skillnader som påverkar jämförbarheten över tid. Nedan redogörs översiktligt för de mest väsentliga skillnaderna i KS och ANST. Mer information om de två varianterna finns i Kvalitetsdeklarationen – Kortperiodisk Sysselsättningsstatistik (KS), 2023 (www.scb.se/am0201) och Kvalitetsdeklarationen Anställningar (ANST), 2024 (www.scb.se/am0211).

Från insamling till administrativa data

I KS samlades det in uppgifter från ett urval av arbetsgivare direkt utav SCB om: antal anställda, anställningsform, nyanställda, avgångna och orsak till frånvaro från arbetet. För ANST kommer urvalsundersökningen i huvudsak ersättas av administrativa data. ANST består av två delar, en registerdel som baseras på arbetsgivardeklarationer (AGI) från Skatteverket och en

urvalsundersökning för sjukfrånvarostatistiken. Fördelen med att huvudsakligen utgå från registerdata är att träffsäkerheten blir större och att man kan redovisa statistiken efter finare fördelning.

En skillnad gällande rampopulationen är att KS använde arbetsstället som urvalsobjekt för verksamheter inom näringslivet. För offentlig förvaltning och hushållens icke-vinstdrivande organisationer (HiO) användes den juridiska enheten (JE). I ANST kommer samtliga målstorheter aggregeras till den juridiska enheten för att sedan fördelas på dess verksamhetsenhet (VE) för näringslivet och lokal verksamhetsenhet (LVE) för regional redovisning av näringslivet, samt offentlig förvaltning och HiO. Ytterligare en skillnad är sektorsindelningen för näringslivet¹.

Variabeln antal anställda för KS och pågående anställningar för ANST har fortsatt liknande definition då denna variabel är EU-reglerad inom Short-term statistics (STS), där kvartalsvisa uppgifter av denna variabel levereras till Eurostat. Däremot har bytet av insamlingsmetod medfört ett tidsseriebrott. För att kunna analysera skillnaden publiceras serien enligt ny metod tillbaka till referensperioden januari 2020.

Att ANST använder sig av AGI-uppgifter innebär att tidigare mått för personalomsättning och anställningsform utgår. De nya måtten för personalomsättning och anställningstid kommer att modelleras utifrån nuvarande och historisk administrativa data tillskillnad från att hämtas in direkt från arbetsgivare. Inom KS samlades även sjukfrånvaro, semester och övrig frånvaro in. Dessa uppgifter finns inte i AGI och därmed kommer statistik för semester och övrig frånvaro att upphöra och därmed inte längre räknas in för anställningsmättet. Sjukfrånvaro från arbetet kommer dock fortsätta att samlas in inom ramen för delundersökningen Sjukfrånvaro under sjuklöneperioden (SuS) som är en del av ANST. Observera att denna delundersökning ersätter Konjunkturstatistik över sjuklöner (KSju). För mer information om de främsta skillnaderna mellan KSju och SuS hänvisas läsaren till jämförelsedokumentet som finns under fördjupad information.

Utökad information i ANST

Fördelen med att utgå från registerdata är att osäkerheten i skattningarna minskar, då inget urval görs. Det möjliggör även för att

¹ I ANST ingår hela grupp 14 för näringslivet och inte endast 14.1 som i KS. Det är företagshushåll utan anställda, löntagarhushåll, mottagare av kapital- och transfereringsinkomster, mottagare av kapitalinkomster, mottagare av pensioner och mottagare av andra transfereringsinkomster som nu även ingår i sektorn näringslivet för ANST.

redovisa statistiken på en finare nivå. Exempelvis kommer offentlig förvaltning och HiO att redovisas på näringsgrensnivå, vilket inte gjorts tidigare. Det kommer dessutom att redovisas flöde i anställningar (modellerade personalomsättningsmått) för samtliga sektorer.

ANST till skillnad från KS tar mer hänsyn till företagsförändringar. Inom KS drogs urvalet två gånger per år, medan population i ANST hämtas från den senaste aktuella versionen av Företagsdatabasen (FDB). ANST kommer dessutom att publicera månatliga data i stället för kvartalsdata som ger en ännu snabbare indikation på förändringar som sker på arbetsmarknaden och belyser säsongvariationen ännu tydligare än förut.

Anställningstid

I KS uppgav arbetsgivaren antalet anställda fördelat på anställningsformerna tillsvidareanställda och visstidsanställda. En motsvarande variabel finns inte att hämta från AGI uppgifterna. I stället ersätts anställningsform med en modellerad variabel för anställningstid. Anställningstid finns i två modeller; en där anställningstiden är sex månader eller mindre och en där anställningstiden är mer än sex månader. Observera att den modellerade variabeln för anställningstid och den efterfrågade anställningsformen i KS inte är jämförbara.

Flöde i anställningar

I KS samlades det in uppgifter om antalet nyanställda och avgångna för att bland annat beräkna personalomsättning. I ANST kommer i stället variablerna för personalomsättning att modelleras utifrån AGI-uppgifterna med hjälp av nuvarande och historiska data. Det kommer att redovisas för följande variabler; påbörjad anställning, återupptagen anställning, avbruten anställning och återavbruten anställning. Till skillnad från KS finns dessa variabler dessutom för offentlig förvaltning och HiO.

Påbörjad anställning innebär att den anställde har fått ett skilt JE för den aktuella månaden och de föregående sex månaderna. Om den anställde har fått en AGI-uppgift från samma JE inom de senaste sex månaderna får den anställde en återupptagen anställning. På liknande sätt modelleras avbruten anställning och återavbruten anställning, avbruten anställning innebär att individen inte fått en AGI-uppgift från samma JE under de senaste sex månaderna och återavbruten att det saknas en AGI-uppgift för den anställde men att personen inom sex månader får en AGI-uppgift från samma JE.

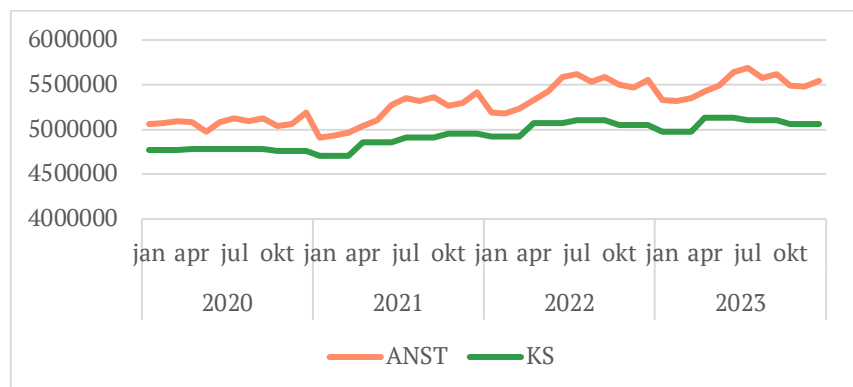
Motiveringen till att komplettera med återupptagen anställning och återavbruten anställning är att det kan ge information om bland annat behovsanställning i de branscher som karakteriseras av kortare anställningar.

Numerisk jämförelse

Som tidigare nämnts finns det skillnader i framställningen av KS och ANST, vilket påverkar jämförbarheten över tid. Nedan följer en numerisk jämförelse av pågående anställningar/antal anställningar, anställningstid/anställningsform, påbörjade anställningar/nyanställda och avbrutna anställningar/avgångna för referensperioden 2020 till 2023. Data som använts för ANST är månatliga data och kvartalsvis för KS.

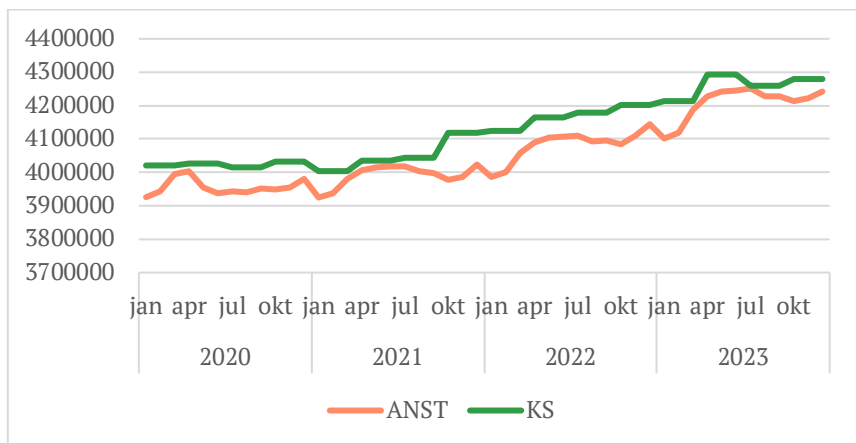
Administrativa data visar på en högre nivå av pågående anställda i jämförelse med det skattade antalet anställda inom KS. En liknande trend över tid kan observeras för ANST och KS, och denna trend kvarstår även när man jämför baserat på kön och sektor.

Antal pågående anställningar för ANST respektive antal anställda för KS, år 2020 till 2023

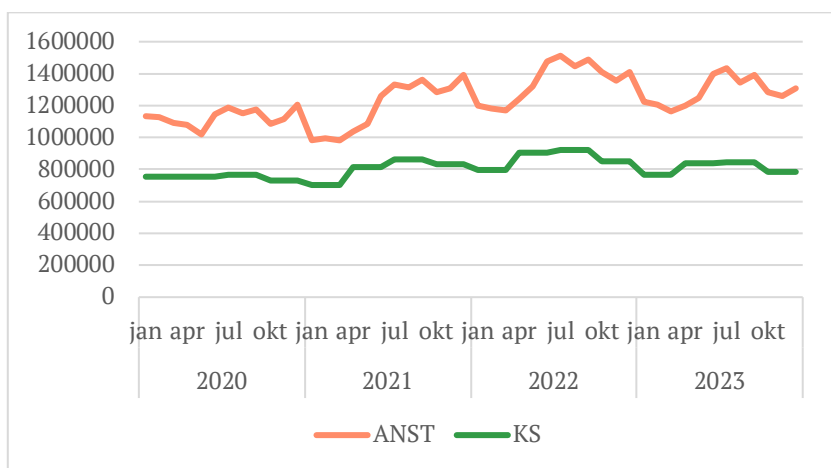
Totalt sett var det fler tillsvidareanställda i KS än vad det var anställningar med en varaktighet på över sex månader i ANST. När man ser till kön är de männen som uppvisar de största skillnaderna medan kvinnornas siffror ligger närmare varandra. Om man jämför fördelat på sektor uppvisar näringslivet en trend som liknar det totala. Däremot har offentlig förvaltning och HiO fler anställningar i ANST än det skattades i KS.

Antal anställningar där anställningstiden är mer än sex månader för ANST respektive antal tillsvidareanställda för KS, år 2020 till 2023

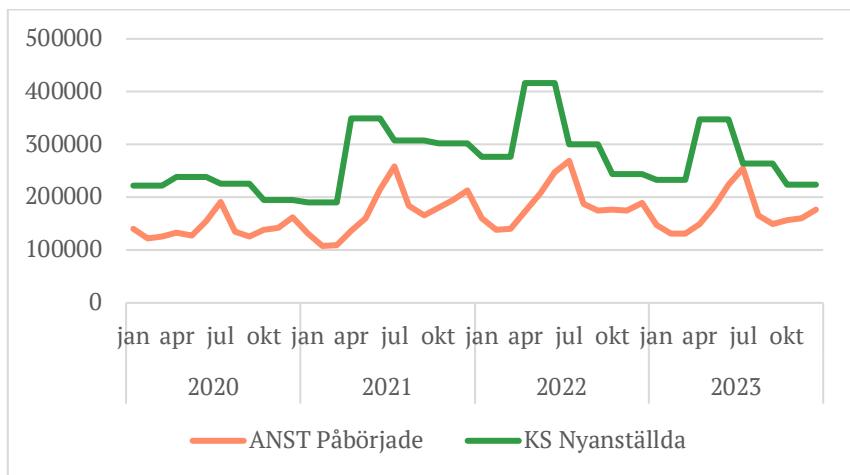
Det var fler anställningar med en varaktighet på sex månader eller mindre för ANST än det totala antalet visstidsanställda för KS, detta kvarstår även när man fördelar efter kön. Liknande mönster kan ses inom näringslivet och HiO medan det observeras små avvikelser för den offentliga förvaltningen.

Antal anställningar där anställningstiden är sex månader eller mindre för ANST respektive antal visstidsanställda för KS, år 2020 till 2023

Det skattade antalet nyanställda inom KS visar på en högre nivå än antalet påbörjade anställningar för ANST. En liknande trend kan ses i båda undersökningarna, där säsongsvariationerna inom ANST blir särskilt tydliga.

Antal påbörjade anställningar för ANST respektive antal nyanställda för KS, år 2020 till 2023

Ett liknande mönster kan observeras för de avbrutna anställningarna inom ANST och de avgångna inom KS, med endast mindre avvikelser noterade, Säsongsvariationerna blir även här särskilt framträdande inom ANST.

Antal avbrutna anställningar för ANST respektive antal avgångna för KS, år 2020 till 2023

